

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

HAK OBJAVIO KARTU RIZIKA 3.412 KM HRVATSKIH CESTA PO EURORAP PROTOKOLU

HAK je predstavio rezultate EuroRAP-a na autocestama i državnim cestama. Porazno stanje državnih cesta – glavni prometni pravci u crnom, čak 67 posto dionica ocijenjeno visoko rizičnima. Autoceste ocijenjene srednje ili nisko rizičnima.

Zagreb, 22. ožujak – Hrvatski autoklub predstavio je jučer kartu rizika 3.412 kilometara hrvatskih autocesta i državnih cesta napravljenu po EuroRAP protokolu. Karta rizika napravljena je po međunarodnim standardima u suradnji s Fakultetom prometnih znanosti i Ministarstvom unutarnjih poslova te uz potporu Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa, a temeljem podataka za razdoblje 2007. – 2009. ocjenjivalo se stanje sigurnosti i opasnosti na prometnicama.

Stanje državnih cesta je porazno i sugerira kako bi vozači trebali biti pojačano oprezni, ali potrebna je i ozbiljnu daljnju analizu stanja, čulo se na predstavljanju u HAK-u, na kojem su bili nazočni predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, nadležnih odbora Sabora, stručnjaci iz akademskih krugova kao i koncesionara i operatera domaćih cesta te brojni novinari.

Predsjednik Hrvatskog autokluba Ivo Bikić rekao je kako svakog dana u svijetu na cestama pogine 3500 osoba i 140.000 ih je ozlijeđeno, dok je u Hrvatskoj u deset godina poginulo 5819 osoba a teško ih je ozlijeđeno 40.000. „EuroRAP je jedan od alata koji mogu smanjiti te brojke“ istaknuo je predsjednik HAK-a.

„Mi u HAK-u u potpunosti smo posvećeni ciljevima Nacionalnog programa. Zalažemo se za ravnopravno tretiranje sva tri čimbenika sigurnosti prometa na cestama: vozača, vozila i ceste želeći pri tom da sva tri imaju oznaku sigurnosti pet zvjezdica. Kažu da je jedna od 500 odluka vozača pogrešna. Zato su nam potrebne ceste i automobili koji su izrađeni za obične ljude koji rade pogreške. Ceste i automobili trebale bi ih opraštati jer one ne bi trebale biti kažnjene smrtnom kaznom“ kazao je Bikić.

Rezultate testiranja predstavio je u ime Hrvatskog autokluba Hrvoje Pećnik. Po prometu i statistikama prometnih nesreća od 2007. do 2009., situacija je porazna. Visokim rizikom ocijenjen je 1441 kilometar državnih cesta, a srednje visokim 383 kilometra. Na autocestama visokog i srednje visokog rizika nema, a srednje niskim rizikom ocijenjeno je 325 kilometara te niskim 635 kilometara autocesta.

Posebno se ističu državne ceste D1, D3 i D8, koje većinom ne odgovaraju standardima cestovne sigurnosti te zahtijevaju ozbiljnu sanaciju. Najveći dio Jadranske magistrale, gotovo cijela Podravska magistrala, cesta D5 koja ide od mađarske granice do granice s BiH, dijelovi D1, D3, D6 i D7 primjeri su cesta s visokim rizikom. Na svakoj crno obojenoj dionici dužine tridesetak kilometara višestruko se ginulo u prometu i teško stradavalo.

"Primarni cilj je smanjiti težinu posljedica prometnih nesreća kroz ravnopravni pristup sigurnosti vozača, ceste i vozila", rekao je Pećnik, dodajući da struka ima zadaću zaštititi sudionike u prometu.

Tijekom predstavljanja u HAK-u prikazana je i video-poruka Johna Dawsona, predsjednika EuroRAP-a koji je kazao kako karta rizika pokazuje koristi od novih cesta i autocesta u našoj zemlji, ali i opasnosti na državnim cestama, a na skupu je predstavljeno i posebno vozilo Fakulteta prometnih znanosti za snimanje stanja prometnica.

EuroRAP, koji u Hrvatskoj vodi HAK uz tehničku suradnju Fakulteta prometa i veza, je međunarodna neprofitna udruga registrirana 2002. u Belgiji, a početak programa je u pilot projektu četiri zapadnoeuropska autokluba iz 2000. kad su uvidjeli komparativne prednosti

inovativnog, sistemskog pristupa EuroRAP-a. Danas je EuroRAP rasprostranjen u 20 zemalja Europe i 40-ak iz cijelog svijeta, podržavaju ga UN i EU. Program okuplja nacionalne autoklube zemalja članica, udruge vozača i razne neprofitne organizacije kao i državne institucije i koncesionare te operatere cesta. To je "sestrinski program" poznatijeg EuroNCAP programa, nezavisnog test-programa koji dodjeljuje od jedne do pet zvjezdica te ocjenjuje stupanj sigurnosti i zaštitu vozača i pješaka na novim vozilima, poznatijega kao "crash test", rekao je Pečnik i naglasio da je EuroRap sastavni dio Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa.

Očekuje se kako će promjene odnosno orijentaciju na zaštitu korisnika koje je u autoindustriji pokrenuo EuroNCAP, u segmentu dizajna, gradnje, opremanja i održavanja cesta pokrenuti upravo EuroRAP.

Hrvatski autoklub je EuroRAP-u pristupio još 2006. godine među prvim organizacijama iz srednje i istočne Europe te prvi član iz zemlje van Europske Unije. Time je na još jedan način želio konkretizirati svoju ulogu zaštitnika interesa vozača, ali i vrlo jasno apostrofirati da hrvatska cestovna mreža treba ozbiljnu evaluaciju.

Metodološki, EuroRAP se bazira na analizi prometa na određenoj dionici ceste (u EuroRAP-u se dionicom smatra 30-ak kilometara prometnice) i broja prometnih nesreća sa smrtnim posljedicama ili teškim ozljeđivanjem čime se po međunarodnim protokolima i standardima utvrđuju razine rizika. U ovom slučaju pratila se prometna statistika od 2007. do 2009. godine.

Na predstavljanju je istaknuto kako je izrada karte rizika tek prvi od tri protokola EuroRAP-a te da slijedi terensko snimanje stanja posebno opremljenim vozilom i izračun sigurnosti pojedine dionice s ocjenom koja se izražava zvjezdicama - od jedne (jako loše) do pet (jako dobro). Detaljno se opisuju sve osobine ceste koje mogu negativno utjecati na nastanak prometne nesreće i njezine posljedice (krivi nagibi ceste, nedovoljna zaštita od izlijetanja, objekti i drveće uz cestu, kanali...) te se potom definiraju preporuke kako popraviti stanje.

Praćenje stanja je treći protokol EuroRAP-a, s ciljem informiranja sudionika prometa jesu li vlasti i cestari učinili nešto na poboljšanju stanja.

U suradnji s Institutom prometa i veza i Nacionalnim programom sigurnosti cestovnog prometa pokrenut je i pilot projekt, izrađena mapa rizika za Podravsku magistralu D2, a potom je 2009. godine odrađeno i specijalno snimanje četiri najlošije ocijenjene dionice te su izdane vrlo jasne preporuke svim nadležnim institucijama za poboljšanje sigurnosti s konkretnim mjerama. Nažalost, nakon toga se nedovoljno učinilo na unapređivanju tog dijela cestovne mreže.

Hrvatski autoklub upozorava sve vozače na povećani oprez, pogotovo na dionicama koje nemaju maksimalnu ocjenu - a izvan sustava autocesta takvih i nema. Na dijelovima cesta označenima crnom bojom vozači bi trebali maksimalno pripaziti, smanjiti brzinu i akceptirati sve nesavršenosti cestovne infrastrukture koja im neće oprostiti pogrešku.

U HAK-u smatraju kako se provedba sva tri protokola EuroRAP-a s ovakvim stanjem cesta nameće kao nužda, kako zbog građana naše zemlje, tako i uslijed gostiju i turista. Stoga je na predstavljanju najavljeno da će ove godine posebnim vozilom početi snimanje i ocjenjivanje sigurnosti državnih cesta D3 i D8, a do 2020. najavljeno je snimanje i ocjenjivanje ukupno 3411 kilometara hrvatskih cesta i autocesta.

Više informacija o EuroRAP-u dostupno je na: www.eurorap.org ili na: www.hak.hr